

Vjenčić - Венчик

Savez Rusina Republike Hrvatske
Союз Русинох Републики Горватскей

BROJ
ЧИСЛО

118 | 3/2026

ISSN 1331-2189

ПОЧАЛ НОВИ ШКОЛСКИ РОК

Добри жаданя и благослов за нови школски рок

Школски дзвери знова ше отворели 7. септембра, а школски просторії ше напълнели зоз дзецинским гласом и сміхом. За наймладших, хтори того року перши раз сели до школских лавкох, почала нова, важна часц їх живота. Старшим школяром початок септембра приноси нови обовязки, але и заєдніцке дружене з пайташами.

У Основней школи Чаковци и ей подручних школах у Миклошевцох, Томповцох и Берки нови школски рок почал за 51 школяра, медзи хторима и шестеро першокласнікох. У ПШ Миклошевци того року, нажаль, нет ані єдного першокласніка, а од 2. по 4. класу наставу маю пецеро школярох, док на години руского язика и култури иду седмеро школярох висших класох.

Школяре ведно зоз директорку и началніком Општини Томповци

Першого дня школярох нашивели директорка школи Марина Балич и начальнік Општини Томповци Милан Грубач, хтори наймладшим подаровал пригодни дарунки и пожадал им добри оцени, успишни початок и приємни хвильки у школских лавкох. Нови школски рок дзеци, учитеље и родичи почали и заєдніцким одходом на службу, хтору служел паноец Крешимир Аралич. У прикладним слове паноец бешедовал о важносци учєня, знаня и труду хтори за нїх треба уложиц, а вєц будзе и добри резултат.

Пред школярами нови школски днї, нови наставни теми и дожица. Жадаме най им тот школски рок будзе успишни, радосни и полни красних дожицох..

Дарунок за успишни початок

Леся Мудри

BROJ / ЧИСЛО

118

GODINA / ПОК

2026.

„VJENČIĆ“

Izdavač: Savez Rusina RH
<http://www.savezrusina.hr>
 vjencic1@gmail.com

Facebook: Savez Rusina RH Vukovar

Za nakladnika: Dubravka Rašljanin

Uredništvo: Vukovar,

Vijeća Europe 93

Tel.: 032 428-342

IBAN HR1623400091110057465

Tisak: Certis d.o.o. Cerna

Naklada: 400 primjeraka

„ВЕНЧИК“

Издава: Союз Русинов РГ
<http://www.savezrusina.hr>
 vjencic1@gmail.com

Фейсбук: Savez Rusina RH Vukovar

За видавателя: Дубравка Рашлянин

Редакција: Вуковар,

Ради Европи 93

Тел.: 032 428-342

ИБАН HR1623400091110057465

Друкује: Цертис д.о.о Черна

Тираж: 400 прикладніки

Tiskano - Друковане

9 / 2026

Cijena

Цена

0,70 €

Rukopisi se ne vraćaju.

Рукописи ше не врацаю.

SADRŽAJ - ЗМІСТ

Почал нови школски рок	2
Гаврил Костельник 140 роки од народзена	4
Початок штредньошколског живота	8
Забренкал школски бречок... ..	10
Миклошевски дзеци наступели у Чаковцох	11
28. Смотра фолклору »Chak 2026.«	12
Благослов школярох на початку школског рока ...	13
З благословом до новог школског рока	13
Симфония рускосци	14
Отримана Летна школа за основношколски возраст у Ораховици	15
Томко и Марча	19
Сучасни пес	19
Таня и обисце	19
Летни розпуст и допитосц	20
Шива миша / Sivi miš	21
Чудесни швет	22
Забавни боки	24
Школярски роботи зоз Летней школи	26

Насловни и остатні бок:

Ивана Бики - Цихо, цихо приходзи нам ешень

Uredništvo: Vera Zelinac (glavna i odgovorna urednica), Ahnetka Balatinac, Ljubica Harhaj, Manuela Dudaš Magoč, Lesya Mudri, Tomislav Rac

Savjet uredništva: dr. sc. Oksana Timko Đitko (predsjednica), Marijana Džudžar, vl. Vladimir Sedlak

Lektori: Marija Vulić (rusinski jezik), Andreja Magoč (hrvatski jezik).

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske. Naklada: 400 primjeraka

Редакција: Вера Зелинац (главна и одвичательна редакторка), Агнетка Балатинац, Мануела Дудаш Магоч, Любича Гаргай, Леся Мудри, Томислав Рац

Совет редакції: д.ф. н. Оксана Тимко Дітко (председателька), Маріяна Джуджар, о. Владимир Седлак

Лекторе: Марія Вулич (руски язык), Андрея Магоч (горватски язык). Друковане помага Совет за национални меншини Републики Горватскей.

140 роки од народзенья ГАВРИЇЛ КОСТЕЛЬНИК

Г а в р и ї л
Костельник на-
родзени 15. юния
1886. року у Ру-
ским Керестуре, а
волали го Гомзов.
Вон наш найвиз-
начнейши и пер-
ши писатель на

нашим мацеринским языку. Школовал ше у
Винковцох, Загребе и Львовѣ, дзе дипломо-
вал теологию и филозофию. Кед наполнел
дваец седем роки постал доктор филозо-
фії и робел як преподавач.

Жиц до Руского Керестура ше нїгда не
вращел. Жил у вецей красних городах Ев-
ропи, але на свой родни валал нїгда не за-
бул. Знал велї языки вельких литературох,
а на мацеринским языку написал найкрас-
ши діла од хторих идилски венец „З мойого
валала“ перша кнїжка рускей литератури
(1904). Же би тота литература мала и свой
литературни язык, вон написал и обявел
граматику 1923. року.

Гавриїл Костельник умар 20. септемб-
ра 1948. року у Львовѣ, од пошлїдкох аген-
тату.

Порихтала Лю. Гаргай

КЕД ШЕ БИЛА МУХА З МУХУ

Кед ше била муха з муху,
як то страшнѣ було!
Так ше тресла жем под нїма,
оздаль ше аж на край швета чуло!

Кед почали огнї бухац
як перуни з хмарох –
як да ше побили войска,
силни войска двох пресилних царох!

Так ше мухи барз вадзели,
„не шала!“ повеце –
ша за власи ше цагали
геваль-тамал, гет по шицким швецѣ!

„Ти лем єдна коньска муха!
Ти сцеш заповедац?
Ти сцеш шедац на чловека?
Ша то тебе лем на конї шедац!“

Але друга муха кричи:
„Ша я ци укажем,
дзе мам шедац?! Хто ма право?!
Будзеш видзиц, кед це стрепем на
жем!“

Такѣ було, же у води
думал себе карас:
же ше дораз швет западнѣ,
и шицко на нїм препаднѣ нараз!

Але то ше стало, о чим
нѣ думал карас,
прилецела ластовичка,
прелїгла обидва мухи нараз!

140 godina od rođenja GABRIJEL KOSTELJNIK

G a b r i j e l Kostelnik rođen je u Ruskom Krsturu 15. lipnja 1886. godine, zvali su ga Gomzov. On je naš najpoznatiji i prvi pisac na našem materinskom jeziku.

Školovao se u Vinkovcima, Zagrebu i Lavovu gdje je diplomirao teologiju i filozofiju.

U Ruski Krstur nikada se nije vratio. Živio je u nekoliko lijepih gradova Euro-

pe, ali svoje rodno selo nikada nije zaboravio. Govorio je jezike svjetskih književnosti, a na materinskom jeziku napisao je najljepša djela od kojih je idilski vijenac „Iz mogega sela” prva knjiga rusinske književnosti (1904.). Kako bi ta književnost imala i svoj književni jezik, napisao je i objavio gramatiku 1923. godine.

Gabrijel Kostelnik umro je u Lavovu 20. rujna 1948. godine od posljedica atentata.

Priredila Lj. Harhaj

KAD SE TUKLA MUHA S MUHOM

Kad se tukla muha s muhom,
kako je to strašno bilo!
Tako se tresla zemlja pod njima,
da se na kraj svijeta čulo!

Kad su počeli ognjevi sijevati
kao gromovi iz oblaka –
kao da se sukobila vojska,
silna vojska dva najsilnija cara!

Tako su se muhe jako svađale,
„nije šala!” reći ćete –
pa za kosu su se vukle
tamo-amo, ma po cijelom svijetu!

„Ti si samo jedna konjska muha!
Ti želiš zapovijedati?
Ti želiš sjedati na čovjeka?
Ti možeš samo na konja sjedati!”

Ali druga muha viče:
„Ma ja ću ti pokazati,
gdje ću ja sjedati?! Tko ima pravo?!
Vidjet ćeš, kad te otremem na zemlju!”

Bilo je tako, u vodi je
mislio sebi karaš:
svijet će odmah propasti
i sve na njemu odjednom nestati!

Ali to je prestalo, o tome
nije mislio karaš,
doletjela je lastavica
i obje muhe progutala!

ЛЄТО

А кед жито сушаце ше зоз косу покоши,
Кед за роси повязане до крижох ше зноши,
И овес яж под пазуху з главку ше пишаци
Порипе ше – вец ше суши на гарсцох лежаци.

Од зарна ше високого жем уж почисцела,
И ровніну наоколо през конца створела.
Мог биш видзиц и швет шицок, але небо пада,
И дальні ци вид зоз хустку белаву заклада.

А там дзе округле з жему ведно ше збочкує,
През числа ше габох билих бистро прилівує,
Па ше бліща, па трепеца на слунку младому,
Же то баба кози гонї, нашо гваря тому.

На далеко швет ци шицок морїо єдно красне,
Стриберно ше прелївує, як стрибло є ясне,
По нїм як кед би плївали чамци за чамцами,
Шорую ше марадикаи за марадиками.

ВИТОР

Пришол гу нам витор,
До дзверох нам дурка:
„Вонка цемно, вонка жимно,
Пушце-лє ме нука!“

И як щене драпе
По дзверох и стука:
„Вонка цемно, вонка жимно,
Пушце-лє ме нука!“

Не пушциме ми це,
Дзвери зме замкнули –
Ти би нам лєм згашел лампу,
Поцме бизме були.

Не пушциме ми це,
Бо зме за це чули:
Же ти вжиме цепле краднеш,
Та бизме змарзнули!

БАЧКО, МОЯ БАЧКО

Бачко, моя Бачко!
У тим швецє ширим
Я за тобу тужим,
Нїгда ше не змирим.

Волїм твойо писні,
Цо их чуц вечаром,
Як цо тоти писні,
Цо их граю царом!

Волїм твойо поля
Зоз житом зашати,
Як шицкого швета
Камени палати.

Ти ми шерцо дала,
Па лєм тебе воно
Люби и розуми,
Як лєм шерцо годно.

А у ширим швецє
Як през шреца жиєм –
Я ту на роботі,
А о тебе шнієм!

LJETO

A kad se žito suho kosom pokosi,
Kad se dok je još rosa povezano u križ iznosi,
I zob pod rukom s klasom se ponosi
Postruže se – pa se suši na gomilama ležeći.

Od zrna se visokog zemlja već očistila,
I ravnicu naokolo bez kraja stvorila.
Mogao bi vidjeti i cijeli svijet, ali nebo pada,
I daljnji pogled kroz maramu plavu zaklanja.

A tamo gdje okruglo se sa zemljom ljubi,
Kroz brojne se valove bijele bistro priliva,
Pa se sjaji, pa titra na suncu mladom,
A to baba kože goni, kažu naši tome.

Na daleko svijet ti je cijeli jedno more krasno,
Srebrno se preliiva, kao srebro je jasno,
Po njemu kao kad bi plovili čamci za čamcima,
Pravi se krstina za krstinom.

BAČKO, MOJA BAČKO

Bačko, moja Bačko!
U tom svijetu dalekom
Ja za tobom patim,
Ne mogu da se smirim.

Volim tvoje pjesme,
Koje se čuju večerima,
Više nego one,
Koje sviraju carevima!

Volim tvoja polja
Žitom posijana,
Više nego cijelog svijeta
Kamene palače.

VJETAR

Došao je kod nas vjetar,
U vrata nam lupa:
„Napolju je mračno, napolju je hladno,
Pustite me unutra!”

I kao štene grebe
Po vratima i stenje:
„Napolju je mračno, napolju je hladno,
Pustite me unutra!”

Nećemo te pustiti,
Vrata smo zaključali –
Samo bi nam ugasio lampu,
U mraku bismo bili!

Nećemo te pustiti,
Jer smo za tebe čuli:
Ti zimi toplinu kradeš,
Pa bismo se smrznuli!

Ti si mi srce dala,
Pa ono samo tebe
Voli i razumije,
Onako kako samo ono umije.

A u dalekom svijetu
Kao da bez srca živim –
Ovdje radim,
A o tebi snivam!

Матей вше шніл о тим же єдного дня пойдзе до Вселени и почне вигледовац далеки планети, и будзе ходзиц по Мешачку. Висликує баби Мешац и укаже ей же тото цо вона думала же там дахто бива лебо шпи, же то лем конфигурация терену хтору так видно зоз Жемі.

Плановал ше уписац до природословно-математичней гимназиї, але оцово и дідово нагваряне уродзело з плодом, та ше уписал до штредней електротехнічней школи.

Перше думал же будзе каждый дзень путовац до школи, медзитим родичи заключели же то през жиму будзе досц компликоване, та би було лепше кед би бивал у интернату. Указала ше нагода хтору його родичи дораз прилапели.

Йому то не була даяка радосц. Волел би кед би мал свою хижу лем за себе, а так будзе мац цимера и хто зна як бу-

дзе, чи ше буду складац.

Тисяч думки му лещели през главу док паковол найосновнейши ствари до куфра и рихтал ше свой дом, свою хижу з познатим постером Велького Желеного и небеснима целами хтори як кед би плівали на повали над його главу, заменїц зоз хто зна яким квартельом, односно просторию у хторей будзе мушиц зоз цуду особу бивац, спац, учиц.

Якошик ше му то не пачело.

Рушел дакус бездзечно гу авту дзе го мама и тато уж чекали. Цагал тот свой куфер за собу як найчешшу терху на тим швецце, а крочай му бул якошик спомалшени. Було видно же ше му не идзе.

Дакус ше му и гамби затресли кед попатрел на хижу, двор... але сциснул зуби у шеднул на задне шедзиско у авту, а куфер положел коло себе.

– Полож го до геπεку – гварела мама. Вона не любела же би ше ствари хотри ше цага по жеми кладло на шедзиска у авту. Вон не одвитовал, лем моцнейше сциснул куфер. Мал потребу дацо облапиц, опрец ше на дацо док одходзи до йому непознатого швета. Мац инстинктивно зрозумела тоту його потребу, та пушчала най будзе як вон жада.

Кед сцигли и одвели Матея до хижі у хторей будзе бивац, було як кед би ше розходзели на не знам кельо, а шицки тройо знали же уж за викенд приду по нього, а док ше кус звикне, будзе приходзиц сам.

Але тот перши розход бул якошик чежки, боляци. Мац го обляпела и моцно сцисла гу себе, а слиза ей капла з ока на його твар. Матей тиж ледво стримал слизи, але сцел указац же є моцни, же можу мац довирия же будзе шицко у шоре, гоч му душа плакала як ешенєски дижджовни дзень.

Оец му перше лем дал руку, а вец го моцно прицагнул гу себе и обляпел. Матей ище не видзел оца такого смутного. То му було ище чежше, та зогнул главу и лігал „чутаки“.

Вец ше шицки тройо обляпе-

ли, а оцц гуторел: – Добре, ми тєраз идзємє, а на пияток пополадню придзємє по тєбє.

И пошли. Дзвєри шє заварли за нїмє, а Матєй знал жє то заварта и основношколска часц його живота и жє тєраз почи на цошка новє.

Цимєр му ищє нє пришол, та шєднул на посцєль и роздумовал чи го причєкац, чи почац розпакєвйовац своєо ствари.

Док так роздумовал, дзвєри шє отворєли, а нука вошол нашмєяни хлапєц хтори шє дораз прєдставєл и гуторєл жє є зоз єдного малєго мєста, та лєдво чєка видзиц нову школу и вєльки гєрод.

Пораздєли шє хтора посцєль чия будзє, хто дзє посклада своєо ствари, а кєд то покєнчєли, пришол час и за вєчєру, та пошли до кантини дзє им при приходу до интернату гуторєли жє буду приходзиц на фриштик, полудзєнок и вєчєру.

При першим стрєтнуцу зоз интернатску администрацию достали шицки важни информаций о учалньох, кабинетох, шлєбодних активносцєх, як и о розпорядкох котрих шє длужни притримовац под час биваня у интернату.

Кєд вошли до кантини Матєй нє мєгол вєриц кєлї ту школярє. Було их сигурно дас сто. Скоро шицки столи були завжати. Матєй и його цимєр вжали своєо єдзєнє и на тацни го однєсли за єдєн стол дзє

видзєли шлєбоднє мєсто.

Вєчєра якошик прєлєцєла, а потим и шлєбодни час хтори обидвомє прєпрєвадзєли вєкшином у припатраню на других школярох.

Обачєли жє шє даєдни вєроятно познаю уж од скорєй, бо були у мєнших групєх, алє вони двомє тот перши дзєнь нє мали дзєку упознавац шє з даским, та пошли до хижи.

Тєй ноци длуго бєшєдовали.

Матєй дознал жє його цимєр ма ищє шєстру и брата, жє маю хижу и вєльки двєр, жє му оцєц автомєханїчар, а мац рєбї администрацию у їх фирми, жє вон найстаршє дзєцко, а вєц шєстра, док брат наймладши.

Приповєдал жє оцєц ма вшє вєльє рєботи, та занял и єдного рєботнїка, а вон, док закончи школу, будзє рєбиц у оцєвєй фирми.

Матєй вєкшином слухал. Нє гуторєл жє жадал ходзиц до природєсловно-матєматичнєй гимнзїї, нє одкрил своєо вєлькє жаданє жє би єдного дня любєл одлєщиц до Всєлєни, анї жє би любєл конструовац мотори за всєлєнски ладї лєбо даяки сучаснєйши авиєни.

Будзє ищє часу жє би и вон виприповєдал дацо о сєбє.

Цимєр гварєл жє є кус поспани и жє би спал, а Матєй шє нє процивєл. Обращєл шє на други бєк, загашєл своєу, а цимєр своєу нєщєну лампу и обидвомє шє, кажди зоз своїма думками, прєпушєли сном.

Наютрє прєд нїмє нови дзєнь, новє животнє поглавє, будзє часу за бєшєду.

**Агнєтка
Костєлник Балатинац**

ЗАБРЕНКАЛ ШКОЛСКИ БРЕНЧОК...

Петровски школяре з петровськими учителями

Започал септембер, забренкал школски бренчок и ознова ше у школским дворе зачули дзецински гласи и шмих. Школа отворела своєю дзвери, а школяре ше ознова нашли у своїх учальных и школских лавках, лем су teraz рок старши. Пер-

ши дзень у ПШ Петровци, котра припада ОШ Антуна Бауера Вуковар, започал з привитом трох першокласнікох. Їх старши пайташе им зоз своїма учителями порихтали красну програму, а 12 школяре хтори ходза на руски язык

и культуру привитали их и по руски. На концу шицки ведно, та и першокласніки, одшпивали познату и облюбену дзецинску писню »Хто щешліви«. По програми школяре першей класи упознали свою першу учительку Ивану.

Петровски першокласніки з учительку Ивану Прша

Спред школи шицких привитала педагогиня Ивана Драгшич, а потим началнік Општини Богдановци Марко Барун, хтори першокласніком подаровал нови школски прибор. И того року Општина Богдановци петровским школяром од 1. по 8. класу обезпечела роботни теки и други наставни материял, а город Вуковар теки за шицки наставни предмети. У школским 2026./2027. року у ПШ Петровцох од 1. по 4. класу ест 20 школярох, од котрих 14 ходза и на наставу руского языка и культури.

Наталија Гнатко

МИКЛОШЕВСКИ ДЗЕЦИ НАСТУПЕЛИ У ЧАКОВЦОХ

Кумов танец

Всуботу, 5. септембра, у Чаковцох отримана 28. Дзединска смотра фолклору „Чак“ и позберила дружтва з околних и дальших местох хтори пестую народни обичаї, шпиванки и танци. Скорей початку програми шицки ше учашніки у народним облєчиве прешейтали през центр валалу по Мадярски дом. Пред Домом ше, уж традиційно, у вельким колу затанцовало мадярски чардаш у музичним провадзеню Чаковских бетярох.

Потим на отвореной бини почала главна програма у хторей участвовали мадярски дружтва зоз Чаковцох, Старих Янковцох, Вардарцу, Велькей Писаници и руски дружтва з Миклошевцох и Петровцох. Миклошевске КУД „Яким Говля“ ше представело зоз младшу и старшу дзединску танєчну групу, хтори одтанцовали два танци: „Грушка“ и „Кумов танец“.

Було крашне на єдней сцени видзиц мадярску и руску традицию. Гоч ше нашо народи розликую у языку и традицийох, маю досц заєднїцкого, цо ше насампредз видзи през музику и танец. А найкрасше же на таких манифестацийох дзеци маю нагоду упознац нових пайташох, стретац старих и дружиц ше. Так ше традиция пестує, чува и прєноши далєй, на младих.

Лєся Мудри

Младша танєчна група з Миклошевцох

Шицки учашніки затанцовали чардаш

28. Смотра фолклору »СНАК 2026.«

Дзєцински ґрупи Дружтва »Руснак«

28. Смотра фолклору »СНАК 2026«, а у організації КУД-а »Чаковци« отворел началнік Општини Томповци Милан Ґрубач. Наступели седем културни здружєня. Попри мадярских, наступели и руски здружєня. Дзєцински ґрупи »Голубчата« и »Голубки« Дружтва »Руснак« представели часц културного скарбу Руснацох. Облєчени до кодификованого народного облє-

чива панонских Руснацох, солистки Дора Грецєшин, Катя Сопка, Андреа Иван и Леа Бурчак, та шпивацки ґрупи одшпивали даскєльо дзєцински и народни руски шпиванки. Покровитель Смотри бул Совит за национални меншини Рґ, Вуковарско-сримска жупания и Општина Томповци.

Наталія Гнатко

Солистки Андреа Иван, Леа Бурчак, Катя Сопка и Дора Грецєшин

БЛАГОСЛОВ ШКОЛЯРОХ НА ПОЧАТКУ ШКОЛЬНОГО РОКА

Як дознаваме зоз жридлих блізких грекокато-
ліцкєй церкви, внодзєлю, 13. сєпємєбра у Осику,
о. Любомир Стурко ше под час Служби Божєй зоз
присутнима на Служби окреме модлєл за шко-
лярох, тих хтори перши раз шєдаю до школских
лавкох, за тих хтори уж знаю цо основношколски
обовязки, та за штредньошколцох и студєнтох, як
и за їх учительох и профєсорох.

Модлєло ше за дзєцински успих у школи, за
любєв гу учєню и жє би слухали своїх учительох,
а учительє и профєсорє жє би мали сцєрпєня и по-
розумєня за добродзєчни дзєцински нєсташно-
сци, и жє би любєв гу поучованю дзєцох була на
хасєн шицким школяром.

О. Любомир Стурко тиж поблагословєл и
школски ташки хтори школярє принєсли до цер-
кви, а з намиру жє би им Господ Бог подаровал

Благослов школярох

добри школски рок на славу Божу, на пиху роди-
чом и на хасєн школярох.

А. Балатинац

З БЛАГОСЛОВОМ ДО НОВОГО ШКОЛЬНОГО РОКА

Внодзєлю, 13. сєпємєбра, у Служби Божєй,
у петровскєй грекокато-
ліцкєй парохиялнєй цер-
кви Покрову Прєсвятєй
Богородици заволали
змє благодат Св. Духа на
шицких у Петровцох ко-
три у наступаюцих дньох
започинаю своєю школски
або академски рок. Мєдзи
дзєцми були тиж и ово-
дарци.

О. Владимир Сєдлак,
петровски парох, дзєцом
и їх родичом прибілжєл
красу и значносц того об-
ряду котри ше у правилу
вше кончи у живєй заєд-
нїци вирних – у парохїї,
а винїмково у школи, як
цо остантїх рокох вше баржєй видно, нє лєм при
грекокатоликох и римокатоликох, алє и при право-
славних и протєстантох.

„Там дзє ше жива заєднїца вирних зазбєрує на
молитву, там и мєсто молитви за успишни поча-

Школярє на початку школского рока зоз благословєним школьским
торбами

ток нового школского рока, а то правє наша парох-
иялна церква“, потолковал о. Владимир.

Тота пригодна подїя тиж овиковичєна и зоз
заєднїцку фотографію.

о. Владимир Сєдлак

СИМФОНІЯ РУСКОСЦИ

Любов ґу своєму народу и вири указує ше и през традиційне обличиво

О симфонії, верим же кажде з нас чул або ище будзе учиц у школи. Саме слово симфония походзи зоз греческого языка, а його значене надиходзи музичну симфонійску форму. У сучасним языку бешедовали бизме о злогі, о компатибилних елементах котри ше надополнюю и даваю заокружену подполнось одредженому еству. Поєдноставене за младежски возраст поведло бизме: „Добре звучи“. А праве лем того цо добре звучи, остава и запаметане! Тото сучасне: „Добре звучи“ вельо вецей од того цо ше чує з ухом. То наш способ виражованя же нам ше дацо пачи.

Праве еден таки добри способ виражованя же ше нам дацо пачи у презентованю руского народного и духовного скарбу, того лета резултовала симфония рускосци, обєдинена у народним обличиве, піснї, бешеди и молитви 5. септембра

на преслави 190. рочниці од снованя найстаршей грекокатолицькей парохії у Р. Горватскей з руским пред'знаком.

Крашнє було, попри шицких других елементах преслави и уважених госцох, видзиц дзеци и младих, котри пестую руски язык и культуру, як у руским народним обличиве ведно з другима активно участвую у торжественим богослужєню. З тим баржей бо ше и Українцї тиж крашнє потрудзели пооблекац до свого народного обличива.

Виражованє народного не лем танец, не лем народна, але и духовна пісня, бо з языком ше виражую шицки аспекти нашого витворйованя. Духовнось тиж єдна зоз важних прикметох одредженого идентитету.

Народне обличиво вельо вецей од якогоших костюму за дзєщєцминутови фолклорни наступ на бини. Вона шведочєне о любови ґу єдней культури, способу жица, припадносци одредженому народу, його вредносцом, а духовна димєнзия преткана и през пісню и обичаї, и историю, и кнїжовну творчосц, та так вони ведно творя симфонию рускосци!

На нашей велькей преслави то збачели углядни госци. У тим ше цєшєли и домашнї: родичи, баби и дїдовє. Дзекуючи учительом котри похопєли важносц анимировац дзеци же би ше до свого облекли на тот вєльки и святочни дзєнь, жадам най нам то будзе залог за руску будучносц!

У церкви на святей Служби Божєй

о. Владимир Седлак

Отримана Летна школа за основношколски возраст у Ораховици

Заедница фотографија учашнікох и гостіох

У организацији Сојузу Русинох Републики Горватскеј, од 28. јунија по 12. јулиј, у „Центру за едукацију“ Червеног крижа Осиек у Ораховици, отримана Летна школа за основношколски возраст.

Од таборованіох и семинарох нешпайши Летни школи того року означују 61. рок својого иснованја и дјйствованја. Летна школа каждого року посвечена даједному писате-

льови або рочніцом, та так того року школа була посвечена 195. рочніци приселенја Руснацох до Петровцох и Горватскеј, 190. рочніци грекокатоличкеј парохији у Петровцох, 55. рочніци часопису Нова думка, 90. рочніци од шмерци Осифа Костелника и 100. рочніци першей виведзеној представи у Петровцох.

Летна школа Русинох Републики Горватскеј ма за циљ

очуванє националног идентитету рускеј националнеј меншини у РГ, виучованє мацеринског језика, упознаванја зоз тєрашньосцу и прешлосцу Руснацох, розвиванє националнеј култури и розвиванє творчосци на националним језику. Од преподавачох були просвитни роботніки Леся Мудри, Марія Блотней, Блаженка Франіч и водитељ школи Звонко Костелник, а преподавали мацерински језик, историју, географију, етнологију, музику и фолклор.

Активносци котри ше провадзели у Летней школи то порядна настава од штирох годзинох дополадня, два годзини шлєбодних активносцох пополадню, потим литературни вечари и тематски преподаванја, културни, спортски и рекреативни активносци.

Понеже школяре хтори приходза на Летну школу рижного возросту и пред'знанја

Годзини руског језика при учительки Блаженки Франіч

Змагателє у пливаню

Змаганє у пливаню

Литературни вечар

Рецитаторе

русского языка, формую ше два наставно-образовни групи:

Група А то початкова група у котрей школяре котри не знаю читац и писац по руски, односно барз мало владаю з руским языком;

Циль роботи створиц основин фонд словох, збогациц и змощниц уж створени бешедни звикнуца, розвиц звикнуце бешедования по руски на основни, каждодньово теми, упознац и усвоиц графичну систему руского языка, учене рускей азбуки, вигваряне гласох и писане буквох.

Група Б то група у котрей школяре хторим руске писмо познате и котри у каждодньо-

вих ситуациоох можу шлєбоднейше бешедовац по руски;

Циль роботи утвердзиц писмо и почац озбиљнейше робиц на правопису, звекшац уровень хаснования языка, дойсц до того же би дзеци у каждодньових ситуациоох шлєбодно хасновали руску бешеду.

Шлєбодни активносци ше отримовали после порядней настави у пополадньових годзинох, а реализовали ше през роботни по группах. У фолклорней групи могло ше научиц основни елементи руских народних танцох, у шпивацким хору учело ше шпиванки у народним и забавним духу, а група вишивачкох научела вишивац на крижик, чийо роботи були виложели

на закончуючим концерту.

Тематски преподавания отримовани у вечарших годзинох: литературно-музични вечар и промоция кнїжки Любици Гарай Цифровани швет, зоз вирского живота отримане преподаване паноца Владимира Седлака зоз Петровцох на тему Руска грекокатолїцка присутносц и Крижевска парохия гу означовано 250. роки од снования и 190. роки од снования грекокатолїцкей парохии у Петровцох, а Марлена Брстило отримала преподаване зоз першей помощи Перша помощь унесщесених.

Културно-забавни активносци организовани после вечери, а змист тих активносцох предкладали и школяре и учи-

Вилет на озеро

Столни тенис

Турнир у малим фодбалу

Вечарша розвага

Забавни вечар

Годзини руского языка при учительки Лесі

теле, од котрих найинтересантнейши били квиз знаня, пантомима, танец зоз карсцелями, караоке, не гнівай ше чловече и пиджама парти.

Спортски и рекреативни активносци отримовани у попладньових годзинох. На адекватних теренох и базену отримани турнир у малим фодбалу и турнир у пліваню.

Упознаванє зоз знаменитосцями краю у котрим ше отримує Летна школа барз значне у вихованю и образованю, та и з тей нагоди бул организовани вилет до Ружици граду и наци-

ва Ораховицкому озеру.

Закончуючи концерт то вершина шицких активносцох, односно презентоване шицко-го цо школяре научели под час седмодньовой Летней школы пред родичами и другима патрачами.

У Летней школы участвовали зоз наставніками и школярами 72 учашніки зоз веліх местох, з Петровцох, Миклошевцох, Вуковару, Осиску, Винковцох, Старих и Нових Янковцох, Пишкуревцох, Чаковцох, Райового Села, Гунї и Загребу.

Летна школа ше отримує з финансијну потримовку Ми-

нистерства науки, образования и младих, Општини Томповци и Союзу Русинох Републики Горватскей Вуковар.

Вецей фотографіи годни сце опатриц на нашем web боку <https://savezrusina.hr/>

Звонко Костелник, проф.

Годзини руского языка при учительки Мариї

Преподаване зоз виронауки зоз паноцом

Роботня зоз обрацками

Преподаване о першей помощи зоз Марлену Брстило

Годзини танцу

Годзини хору

ТОМКО И МАРЧА

Я до школи ходзим,
треци дзень преходзи,
ніч ми у тей школи
шерцу не приходзи.

Учителька строга,
дзеци не слухаю.
Пойдзем я до дїда,
там гудаци граю.

Але кед ми очи
Марчу обачели,
лїчка ше ми одраз
дакус заганьбели.

Ту ше я предумал,
придзем я и ютре,
поцагнуц ю за варгоч,
чи би було мудре?

Чоколаду вежнем,
з Марчу ю подзелїм,
озда ю зоз таким
дакус розвешелїм?

Ані так не подло,
ходзиц до тей школи,
кед Марчу попатрим,
глава ме не болї,

анї од писаня,
анї од ученя,
лем най моя Марча
будзе залюбена.

Томислав С. Кетелеш
Петровци, 2022.

СУЧАСНИ ПЕС

Цо за подїя, „годзина Божа“
и пси ше нешка у авту вожа.
И тот мали Платкаш,
до авта перши усакує,
з ножками кормань лапа,
з нозгриком пищок дорушує.

Авто писка, вола пана,
вожиц би ше з додня рана.
До месарні, до варошу,
по косц смачну, нет чеканя.

А зоз авта розпатрує,
з хвостом маха и радує.
Цали важни, полни пихи,
лем кед би на пана з хвоста
не витресал свойо блихи.

Томислав С. Кетелеш

ТАНЯ И ОБИСЦЕ

Сдна Таня мала
по дворе бегала,
пре ню курки стари
барз коткодакали.

На дворик тиж вишол
жовто-били пшичок,
дакус ше потрацел,
мено му Джек Расел.

И зоз хлїва крави
вигегли пегави,
барз ше задихали,
на Таню мурчали.

Таке то обисце
у нїм ніч не исте,
лем нам Таня мала
з бавеньом не става.

Лю. Гаргай

ЛЕТНИ РОЗПУСТ И ДОПИТОСЦ

Кед забренкал остантї школски бречнок трецей класи и почал школски розпуст, случело ше ми цошка чудне. Коло мнє ше нашла якашик озбиљна панї. Була висока як метла и худа як палїчка, и така шива же сом ше питал чи вишла зоз молги. Представела ше як Допитосц. Пахла на пополадньово термини без рисованих филмох. Игноровал сом ю. Перши два днї чувствовал сом ше як одважни краль швета. Мал сом плани: будзем длуго спац, бавиц компютерски бависка, вожиц ромобил, направим найвекши Лего будинок на швеце, а можебуц аж и пречитам дасдну кнїжку. А вец пришол треци дзень. Панї Допитосц вискочела споза моєй шиї и почала повторйовац „Цо тераз будземе робиц?“ Пробовал сом ю одогнац. Змоцнєл сом тон на телевизору, вжал таблет и бавел бависка длужей як звичайно. Не помогло. На концу сом почал допивац мами. То була стратегийна погришка. Мама преглашела позарядови стан и заплєнела шицки екрани. Бул сом смутни и було ми опасно допито, але сом нїзач на швеце не сцел признац же ми школа кус хиби. Кед ме уж Допитосц не охаби на мире, мушел сом ей найсц роботу. Вжал сом ромобил и одвезол ше кус далєй од нашого кварту. На кривини сом набегнул на двох хлапцох. У двох минутах зме ше спайташли бо зме мали исти проблем – и їх мацери заплєнєли екрани. Кучали зме у хладку и мрияли о морю, лету, сладоляду и штандох. Нараз зме ше чоґошик здогадли. „Можеме предавац сок зоз габзи!“, скричал мой нови пайташ. Идея була гениална. Найшвидше цо сом могол добегнул сом зоз древену гайбу хтора нам служела як пулт. Вибрали зме линию дражки на драже бо нам то була крайня гранїца по хтору ше шмеме рушац без надпатрацих органах... пардон, родичох. „Жимни сок зоз габзи! Лєм єден евро!“ кричали зме у змєнох. Ишло нам одлично! Людзе куповали сок и хвалєли го. Чувствовали зме ше як правдиви поднїмателе. Кед сом сциснул свой пер-

ши заробени пенєж, надумал сом дїдови купиц дарунок за родзени дзень. У тей хвильки чувствовал сом ше голєм за метер висши. Наш бизнис закончєл накеди зме од смяду сами попили шицок сок цо остал. Допитосц ше врацєла. Ютрєдзєнь сом зоз чистей нємоци висипал шицки Лего коцки на тепих. Плановал сом их подзелїц по фарбох. „Мамоооо, помоц!“ скричал сом. Признал сом же ме заболєла глава од рижнофарбового непорядку. Мац принесла шкатули и спокійно гварєла „Маш ище вельо днї розпусту.“ Попатрєл сом на шкатули, а вец

на маму и похопєл же не муши шицко буц до раз и тераз. Шлїдуюцих днєох сом пробовал менєй сїєкац од Допитосци. Под час найвєкших горучавох спас сом находзєл у пластичним базєну на дворє. Док сом ше зачирєни у води припатрєл на хмари, похопєл сом же ми хиби Хєда, моя найлєпша пайташка зоз класи. З ню сом ше могол шмєяц так гласно же нас учитєлка мушєла посилац на „хладзєнє“. Без нєй ми лєто якошик прєцихє. Похопєл сом же ми не хиби лєм же бим дацо робєл, алє и дахто зоз ким бим то робєл.

Други днї цєкли помали. Дараз сом ше бавєл, дараз сом вожєл ромобил, а дараз лєм лєжал и патрєл до повали. И не було ми так страшно. Гоч панї Допитосц ище приходзєла, вєцєй сом ю не виганял зоз хижи. Пред концє розпусту пошол сом на квартувєскє бавилїщє.

Установело ше же мам досц добри шут. Але там двома старши хлапци одредзовали правила як им одвितовало. После едного мойого шуту лабда закончала у куце. „Гол“, скричал сом. „Не гол! Бул офсайд!“ одоцал старши хлапец. „Яки офсайд?! Ша бавиме на мали голи, ту нет офсайд!“ „Мали, цихо будз и бав. Ми одредзуеме правила!“ Пошол сом зоз бавиліща нагнівани и розчаровани. Яке то страшне чувство кед знаш же маш право, а ніхто це не доживуе бо ши нізши. Кажди дзень сом ше врацал. Не знал сом чи их победзим, але сом ше врацал. Конечно сом похопел же не муши кажди дзень

буц совершени ані забавни, не мушиш вше мац план. А дараз ци допито лем прето же у ствари чекаш же би ци ше случело дацо нове. Док сом крачал дому, у себе сом повторйовал: „Добре, добре... Поєм ише даскельо полудзенки, одшпим ише даскельо ноци и нарошнем. А вец почитаме тоти голи. Лем док ише дакус нарошнем.“

И перши раз по конец лета панї Допитосц не мала ми цо пригвариц. Лем цихо живкла и пошла за мну. Озда и вона похопела же розпуст ише не готови.

Панонска морнарка

ШИВА МИША

Шива миша
була швидша,
од шестрички
билей миши.

Сира вона
напахала,
до тепшички
ше зацагла,
и баюси
замасцела,
гу студзенки
вец прибегла.

Там водички
ше напила,
и до дзири
такой скрила,
бо кандурик
ше тиж зявел,
води напиз
бо приздравел.

Правда иста,
бул барз хори,
нога вецей
го не боли,
та би мишу
пооганял,
кед би збачел
же є сама.

Лапац миши
вон барз сцели,
записане
му у креви,
а кед миша
ту не ходзи,
по дворику
мирно бродзи.

Лю. Гаррай

SIVI MIŠ

Sivi mišek
brži bješe,
od bratića
bijelog miša.

Sira on je
nanjušio,
u tepsiju
zavukao,
brkove je
omastio,
ka bunaru
pohitio.

Kada vode
se napio,
u rupu se
zavukao,
jer se mačak
pojavio,
koji već je
prizdravio.

Trpio je
jake boli,
nožica ga
sad ne boli,
pa bi miša
povijao,
kada bi ga
ugledao.

Lovit miša
jako voli,
njegovoj to
krvi godi,
kada miša
on ne vidi
na dvorištu
je u igri.

Lj. Harhaj

ЧУДЕСНИ ШВЕТ

Чоркова яруга (*Čorkova uvala*)

„Чарне озеро“ у Чорковой яруги

Медзинародни дзень пралесох означуе ше каждого року 14. септембра. Пралеси барз важни за живот на нашей планети, гоч закриваю лем 6 % Жеми. Важни су прето же упиваю барз вельке количество угльового диоксида зоз атмосфери и продукую оксиген, а и твора свой диждж – випущую водову пару до атмосфери и так уплвую на паданя у цалим швецѣ. Пралеси дом за вецей од 50 % шицких рошлїнских и животиньских файтох, а велї файти котри там жию не можеме найсц нїгдзе вецей на планети, то такволани ендемски файти. Велї ліки котри ше хасную у медицини походза зоз рошлїнох котри рошню у пралесох. Велї поживово намирнїци котри каждодньово хаснуеме и еме, гоч ше нешка продукую на плантажах по цалим швецѣ, жридлово походза зоз пралесох. „Дзива родзина“ (на приклад кафа, банана, какао, ванилия, кукурица, ананас, цимет, чарни попер, кромпля...) тих рошлїнох и далей рошне у густих пралесох Амазони, Азії и Африки.

Плитвицки озера у Горватскей скриваю єден таки пралес. Вола ше Чоркова яруга (*Čorkova uvala*). Гваря же то найкрасши пралес Динаридох и єден з остатнїх добре очуваних и нерушених у Европи. Назву достал по давно забутих валалѣ, чийо ше остатки можу видзиц ище и нешка. У Чорковой яруги єст коло 1270 рошлїнски файти, од котрих єст преїг 70 ендемски и аж преїг 50 файти орхидейох. Зазначени преїг 320 файти мотильох, преїг 160 файти птицох и преїг 20 файти пергачох. Од вельких животиньох найактивнейши житель доганови медведз. Уход до ней строго забранени „обичним“ людзом. Тота желена оаза наменена лем за науково вигледованя.

(жридло: интернет)

Л	Ю	Б	К	А	С	Е	Г	Е	Д	И	Ф	А	Л	Ц	Г
Г	Г	Е	Ц	Ї	А	С	О	Н	Я	П	А	П	У	Г	А
А	Ш	А	У	А	Л	Ь	Д	А	Н	О	Р	Т	И	М	Н
Р	А	Т	Б	Г	Р	Е	К	Е	Т	Е	Л	Е	Ш	Р	Ч
Г	Н	В	Е	О	Е	О	Д	К	О	Ч	И	Ш	Г	А	А
А	Р	А	Ш	Ф	Р	Н	К	Р	И	М	А	Р	А	М	П
Й	А	С	А	П	А	К	И	Н	Е	Н	Е	Г	Т	А	А
Ч	Б	И	К	А	С	Н	О	Я	Я	О	Н	К	А	Ч	П
А	Р	Л	Ш	В	К	К	Г	С	В	Е	В	О	С	Ф	А
В	И	Ь	У	Л	У	Р	С	У	Т	Р	Т	Л	Е	Е	Н
О	М	М	П	О	Б	Л	И	А	Д	Е	А	Н	И	Й	Д
К	И	У	М	В	А	И	Б	Ш	Б	А	Л	Б	К	С	Р
Б	Н	Д	И	И	Н	У	А	Л	И	Л	К	Ь	Е	А	И
А	О	Р	К	Ч	Ч	Ї	А	К	А	М	О	Т	Н	Ц	Ш
И	В	И	Я	К	Р	Я	Е	Л	О	Л	И	К	Я	И	Н
А	З	Ц	О	С	И	Ф	К	О	С	Т	Е	Л	Н	И	К

АГНЕТА БУЧКО
 ВАСИЛЬ МУДРИ
 ГАНЧА ПАПАНДРИШ
 ГАРГАЙ
 ГАБОР КОСТЕЛЬНИК
 ЕУГЕНИЯ ВРАБЕЦ
 ЗВОНИМИР БАРНА
 КЕТЕЛЕШ
 КОВАЧ
 КОЛБАС

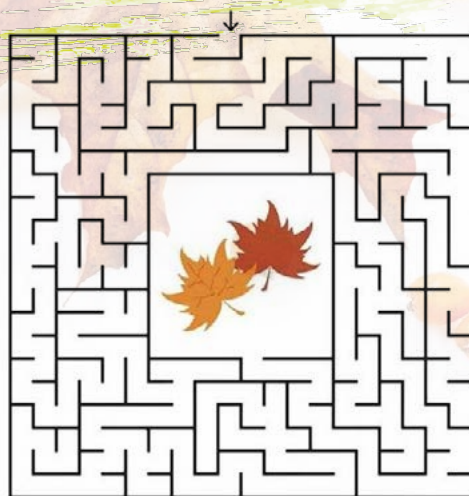
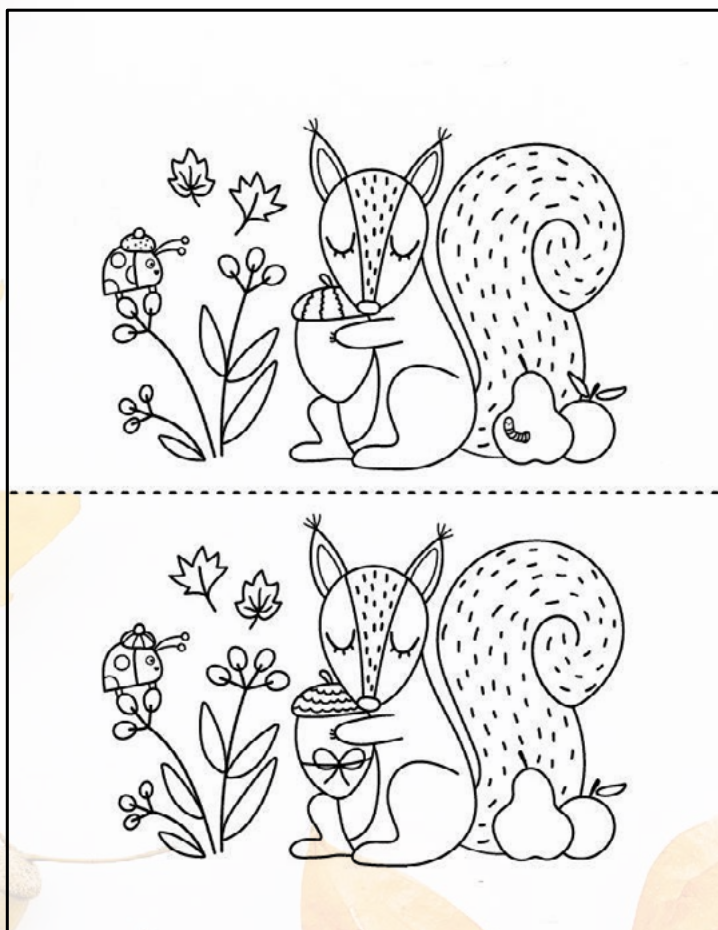
КОЧИШ
 ЛЮБКА СЕГЕДИ ФАЛЦ
 МАКАЇ
 МИТРО НАДЬ
 МИШИР
 ОСИФ КОСТЕЛНИК
 ПАВЛОВИЧ
 РАМАЧ
 РИМАР
 СИЛВО ЕРДЕЛЇ

СОНЯ ПАПУГА
 СКУБАН
 ФЕЙСА
 ШТЕФАН ГУДАК
 ЯНКО РАЦ
 ЯКИМ ОЛЕЯР
 ЯКИМ ПУШКАШ

Тоти осем напрямки зложени зоз менох и презвискох наши руских писательох. Кед их шицки найдзеце, останю вам букви хтори творя мено и презвиско нашей рускей поетеси зоз Републики Горватскей.

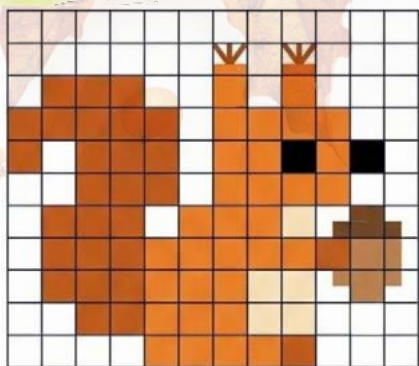
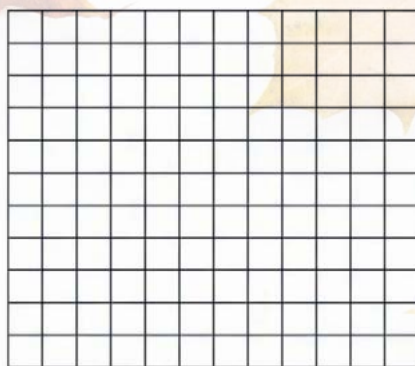
Ришени: АГНЕТА БУЧКО, ВАСИЛЬ МУДРИ, ГАНЧА ПАПАНДРИШ, ГАРГАЙ, ГАБОР КОСТЕЛЬНИК, ЕУГЕНИЯ ВРАБЕЦ, ЗВОНИМИР БАРНА, КЕТЕЛЕШ, КОВАЧ, КОЛБАС, КОЧИШ, ЛЮБКА СЕГЕДИ ФАЛЦ, МАКАЇ, МИТРО НАДЬ, МИШИР, ОСИФ КОСТЕЛНИК, ПАВЛОВИЧ, РАМАЧ, РИМАР, СИЛВО ЕРДЕЛЇ, СОНЯ ПАПУГА, СКУБАН, ФЕЙСА, ШТЕФАН ГУДАК, ЯНКО РАЦ, ЯКИМ ОЛЕЯР, ЯКИМ ПУШКАШ

ЗАБАВНИ БОКИ

НАЙДЗ
10
РОЗЛИКИ.

Розфарб прави бок як задане на лівим.

Пов'яж числа од першого по останнє и достанеш сличку котру можеш розфарбиц.

ШКОЛЯРСКИ РОБОТИ 303 ЛЕТНЕЙ ШКОЛИ

Я	А	В	З	Е	Б	Р	А	Т	Ї
С	З	И	А	Я	Р	А	З	О	Ж
Н	Б	Т	Я	Д	Р	А	Н	К	О
А	У	О	Ц	В	К	О	Н	Ь	Д
Я	К	Р	А	А	Д	О	Г	Я	А
И	А	П	Р	А	Ш	Е	Р	Н	Н
Л	П	И	Я	Т	О	К	И	И	И
И	С	Т	В	О	Я	К	О	В	Є
К	О	Л	Є	С	О	В	О	Ш	Л

ЯСНА, ЗЕБРА, ЇЖ, ЯДРАНКО, КОНЬ, ПРАШЕ, ЯКОВ, КОЛЕСО, АЗБУКА, ВИТОР, ДАНИЕЛ, ИЛИЯ, ЗАЯЦ, ПИЯТОК, ШВИНЯ, ВОЯК, ЗАРЯ, ЯГОДА

(Ришене: приятельство)

**Зложела Алана Тиркайла,
7. класа, Петровци**

Ю	Н	И	М	С	Я	Г	О	Д	А
Ш	А	К	Ч	А	К	В	О	К	Я
К	Л	А	П	Р	А	Ш	Е	Г	Л
А	О	Н	Ю	В	О	Я	К	О	П
Р	К	Д	Г	Й	О	А	Н	В	М
А	Ш	У	А	М	А	Р	Ч	А	О
Т	С	Р	С	К	Р	А	Б	И	Р
Ї	Ж	Є	Д	Е	Н	А	Ц	А	К

ЮШКА, ВОЯК, ЇЖ, ПРАШЕ, ЄДЕНАЦ, МАРЧА, КАЧКА, ЙОАН, ЮГАС, КАНДУР, КРОМПЛЯ, ЯГОДА, ЯКОВ, РИБАР, ЯСМИН, ШКОЛА,

(Ришене: Горватска)

**Зложела Каролина Седлак,
3. класа, Петровци**

Я	Г	О	Д	А	З	К	Є	Ю
А	Б	Ж	Д	И	А	М	Р	Н
П	Е	Л	О	Ч	Я	Р	О	А
Б	Л	Ш	У	А	Ц	И	Н	К
А	Ю	И	Ю	К	Т	Я	И	Ю
Ю	Ш	Я	Ш	Г	О	Р	М	Л
С	Ї	Ж	К	И	Я	О	О	И
И	К	Ч	А	Р	Н	К	Е	Й
Н	А	Д	Ї	Я	И	Ж	К	И

ЯБЛУКО, НАДІЯ, ЯГОДА, ЮЛИЙ, ЗАЯЦ, ЮНАК, ЯРОК, ГИРЯ, ЇЖ, БАЮСИ, ЮШКА, ЯНИ, ШИЯ, ЄРОНИМ, БЕЛЮШ, МРИЯ

(Ришене: Кажди початок чежки)

**Зложел Антонио Бучко,
7. класа, Миклошевци**

Я	А	М	Л	Я	Х	Т	С	О	Я
Ї	О	Р	Е	С	О	Й	Р	О	М
Ж	О	Є	А	Н	Б	О	И	К	А
Т	О	Л	Я	А	О	С	Т	Р	Р
Ц	М	Е	Р	А	Х	И	Т	Я	Ч
Я	О	Н	Ю	У	Ч	П	И	Т	А
А	О	А	Т	Я	Т	А	К	Л	Є
З	Є	Л	И	Ц	А	З	А	Н	Я
Ю	Г	А	С	Н	А	Й	А	Р	Ю

СОЯ, ЯНА, МАЯ, ЯРКО, ЇЖ, ЛЕА, ЮРАЙ, ЯСНА, МАРЧА, ЮГАС, ЄЛКА, ЗАЯЦ, ОЛЯ, ЄЛИЦА, МОРЙО, ЮРЯ, ЄЛЕНА, ЙОСИП, КАТЯ

(Ришене: Хто роби тот ма, хто учи тот зна)

**Зложела Виолета Курди,
7. класа, Петровци**

Франтовліва писня о любови у кампу

Три шатри у кампу,
три залюбени пари
и спац не може ніхто
од звукох едней гитари.

Данил и Виталина –
їх любов була
сладша од вина.

Барбара и Леон –
два шерца дуркаю
як едно.

Барз добре започало,
але длуго не тирвало.

А хто же треца пара?
Опиташ ше ми ти...
Най то остане тайна
и най ше трапиш ти!

Три шатри у кампу,
три залюбени пари.
И любов їх тирвала
док ше чул глас гитари.

Яков Александар Симунович,
6. класа, Крижевци

Школа

До школи ходзим каж
ди дзень,
пайташе мойо при мнє ту,
з німа ведно ше учиме,
радуєме ше, бавиме.

Кед забренка школски дзвон,
до класи дзеци вола вон.
Але вецей любя дзеци
кед забренка и дому ше „лєци“.

Школа дзецом знанє да,
прето школу любим я!

Алана Тиркайла,
7. класа, Петровци

О	С	О	Н	Я	Є	Л	Е	Н	А
В	А	Н	Я	С	Л	У	Н	К	О
Е	М	И	Л	Н	А	Т	А	Ш	А
Р	У	Н	Г	А	Н	Ч	А	А	Т
У	Ї	О	Я	И	Р	А	М	Н	Е
Н	Л	Е	О	Н	А	М	А	Я	Л
К	Є	Л	К	А	С	Т	И	И	О
А	Ф	И	Л	И	П	Ї	У	Л	И
К	А	Я	И	Р	О	Т	К	И	В

СОНЯ, ЛУЇ, ЄЛЕНА, ЄЛКА, ВАНЯ, ЕМИЛ,
ЯСНА, САМУЇЛ, СЛУНКО, ГАНЧА, ВЕРУНКА,
ЛЕОНА, НАТАША, ФИЛИП, ВИОЛЕТА,
ИЛИЯНА, ВИКТОРИЯ, МАРИЯ,

(Ришене: ономастика)

**Зложила Наташа Курди,
7. класа, Петровци**

Ю	О	К	Ь	Н	Е	З	Д	Н	С
Г	З	А	Я	Ц	Р	А	Е	О	О
А	Я	Р	Х	О	В	И	Б	Ц	Я
С	А	О	Л	П	Е	Ц	Е	А	А
О	Н	Л	А	Д	Б	А	Л	Л	К
Ц	У	И	Ц	К	А	Л	Б	О	Н
Й	Р	Н	А	А	К	Ч	А	К	Е
А	О	А	О	Т	Є	Л	А	Ш	Л
В	К	Г	А	Д	П	Р	А	Ш	Е

ЗАЯЦ, ЯР, ЦЕПЛО, ШКОЛА, КАЧКА, ЛЕБЕД,
ОБЛАК, КАТЯ, ЛАБДА, КАРОЛИНА, ШАЛ,
ПРАШЕ, ЕЛЕНКА, ДЗЕНЬ, ЯРОК, КОРУНА,
ЮГАС, ЛЄТО, ВАЙЦО, НОЦ, СОЯ, ГАД,

(Ришене: Ораховица)

**Зложила Катя Сопка,
3. класа, Петровци**

ШКОЛЯРСКИ РОБОТИ ЗОЗ ЛЕТНЕЙ ШКОЛИ

КЕД БИМ БУЛ...

франта

Кед бим бул Адам, повед бим Еви най влапи того гада. Вец бим замодлел Бога най нам запалї огонь, бо зме ше ище не научели доставац огонь. Бог би нам запалел огонь. Ева би влапела гада, здзали бизме го на рожень, упекли и поедли. И шицки людзе би жили у Раю. Так би то було кед бим бул Адам.

Але я не Адам.

Милош Гарди, 7. класа, Петровци

ЄШЕНЬ

Дозрели яблука, грозно и гестинї. На древох лісце постава жовте и пада долу. Школяре рушили до школи. Животинї ше рихтаю за жимски сон и гледаю вельо едзень. Часто дує витор и рано постава вше жимнейше, гоч през дзень ище тепло. Приходзи нам ешень.

Катя Сопка, 4. класа, Петровци

КЕД БИМ ...

Кед бим могол читац думки, перше бим пречитал цо учителе думаю о мне. Вец бим дознал одвити на испиту и вше бим мал добру оцену. Вец бим читал думки своїх товаришох, же бим видзел чи не задумую дацо недобре. Од того недоброго сцел бим их одгвариц. Ише бим любел кед бим могол пречитац думки даяким криминалцом. Вец бим помагал полицайцом лапац злодійох. Може, швет бул би дакус лепши.

Филип Джуджар, 7. класа, Петровци

КЕД БИМ БУЛ ЙОЖИКА

франта

Кед бим бул Йожика, шедзел бим кажди дзень опрез хижи. Слухал бим радио. Шейтал бим ше по валале и ніч бим не робел. Мал бим дас шейдзешат роки. Добре буц Йожика, але я лем кус франтуем.

**Луциус Матисвац,
6. класа, Стари Янковци**

ЄШЕНЬ

Єшень жовта, червена и помаранчецова.

Красна, жимна и дижджова.

Вельо лісца пада,

направели зме громаду.

Дзеци по лісцу скакаю

як да ше у води купаю.

Кед ше крашне набавели,

шицки дому уж рушили.

Ивано Мата Ковачич, Вуковар

ТАМ ДЗЕ ДУНАЙ ЧЕЧЕ

Там дзе Дунай чече, у тим краю,
Я кажди вечар на твой праг придзем.
Мешац ясно швици на празни поля,
А ти вецей не у моїх, вецей не у моїх
рукох.

Ой, Дунаю, Дунаю, глібока твоя вода
чом ми однесла гевту хтора ми була
судзена?

Шерцо мойо плаче як птица у ноци,
Нїгда вецей не увидзим тоти красни очи.

Магдалена Барна, 6. класа, Петровци

ШКОЛЯРСКИ РОБОТИ

ЛЕТНИ ОДПОЧИВОК

Того лета, з мацеру, нину, шовгром, братом и двома шестрами була сом у Ровиню. Упознала сом нови пайташки, а то Мелани, Мелинда и Ирис. Шицки ведно зме ше шейтали коло моря. Була нам прекрашне.

**Салома Аризанович,
5. класа Петровци**

ЛЕТНИ ОДПОЧИВОК

З родичами, шестру и братом була сом на морю у Омишу. Найкрасше ми було кед зме ше вожели на ладї. През лето досц длуго сом була у баби и преводзела час з пайташками. Упознала сом ше и зоз дзивчатми, зоз хторима тераз идзем ведно до пятей класи.

Мина Гарди, 5. класа Петровци

ЛЕТНИ ОДПОЧИВОК

През лето, найщешлївша сом була кед сом зоз свою фамелию, нину, шовгром и шестринїцами була сом на морю. Час ми фришко прешол. Школа ми не хибела.

Андреа Иван, 7. класа Петровци

ЛЕТНИ ОДПОЧИВОК

През лето сом була дома. Летни одпочивок сом преведла зоз свою фамелию и пайташками. Найлепши хвилки ми були у сну, бо любим спац. Нови пайташки сом не упознала. Школа ми не хибела, бо теди мушим вчас ставац.

Виолета Курди, 7. класа Петровци

ЛЕТНИ ОДПОЧИВОК

През лето сом була дома, у Петровцох. Найвецей часу сом преведла зоз свою фамелию. Вецей раз сом вишла до валалу, а од пайташкох найвецей сом була з Алану. Не дружела сом ше з истима пайташками як и скорей. Школа ми не хибела.

Наташа Курди, 7. класа Петровци

ЛЕТНИ ОДПОЧИВОК

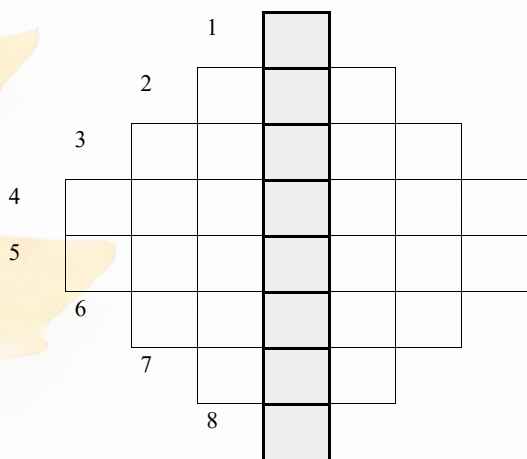
Ледво сом дочекал лето бо лето за мене значи одпочивок, бавене и длугоки час без школских обовязкох. Перше сом ше добре наспал, а вец сом бавел бависка на компютеру кельо год сом сцел, вожел ше на моїм новим ромобилу и препровадзел красни час з фамелию и пайташами. И того року сом ишол на Летну школу Руснацох до Ораховици и стретнул сом ше з велїма пайташами од прешлого року. Мали зме вельо того за побешедовац и прекоментирац. Дакеди сом знал пойсц з татом на пецане и преспац зоз шестру и братом у баби и дїда у Вуковаре, цо ми було окреме интересантне. Того лета збула ше една велька ствар, а то тот же сом постал тинейдер и крашне преславел тот символични родзени дзень з милима людзми. Вец пришол шор на кресцене наймладшого брата Алберта, хтори прешли барз крашне и святочно у кругу фамелиї, родзини и милих пайташох. Потим зме ишли ма морїю до Башкей дзе сом ше купал, плївал и уживал з родичами шестра Дору и братами Бартолом и Албертом. Аж сом зоз собу вжали цигонь та лапал риби и на морю. Тото лето було перше лето як нас ест шесцero у фамелиї и по тим го окреме будзем паметац.

Дориян Грецешин, 7. класа Петровци

Интересантносци о городох: Осиєк

- Город Осиєк змєсцени коло ріки Драви єдней од трох найдлугших рікох у Горватскей. По велькосци є штварти город у держави и престолніца Славоніи и Бараніи.
- Осиєк город зоз найвєцей желєнідла и желєних поверхносцох у Горватскей, а ма 17 парки на поверхносци од 394 000 квадратни метери.
- У своїм составе ма и 10 населєня, а то Бриєст, Бриєще, Йосиповац, Клиса, Неметин, Подравлє, Сарваш, Тєня, Тврдявица и Вишнєвац.
- У городу єст 4 мости, два путніцки, єден пешацки и єден гайцибански. Найцикавши и препознатлїва атракція то вшєліяк пешацки мост. Направєни є 1981. року, а длугоки є 210 метри. Повязує сам центр городу и шейталїще коло ріки Драви. Осєчанє го наволую и Мост младосци лебо Мост любви.
- Барокна Твердиня шерцо старого городу и єдно од найзначєнейших историйних штредкох у Говатскей. Збудована є у 18. столїтю. То єден живи музейни простор на отворєним. Улічки викладзєни зоз камєньом. Ту ше находзи найстарша воєна академия у держави, отворєна у 18. столїтю. У Твердині ше находзи и Кємени слуп – памятник подзвигнути як знак подзєковносци за прєставанє чуми хтора пановала у городзе.
- Водово дзєвери направєни тєди кєд и Твердиня, а змєсцени су на южном уходзе. То бул главни уход зоз Драви. Вони булї часц охраниюєей системи Твердині, хтора була воєна твердиня Габсбургскей Монархії. Интересантнє же Водово дзєвери прєжили вєлі историйни почєжкосци, та и воїни и вилїви, а остали скоро недотхнути.
- Европска авєния то єлєгантна улїца зоз розкошним випатрунком будинкох хтори приповєдаю приповєдку єдних других часох з конця 19. и початка 20. столїтия. Найпознатши будинки то Горватски народни театр и палата Prandau-Normann.
- Зоологийна заграда отворєна давного 1955. року и иснує и нєшка. То найвєкша зоологийна заграда у Горватскей на поверхносци од 11 гєктари. У нєй єст вєцєй яї 80 животиныськи файти. Ту мож видзиц лєви, тигри, мєдвєдзи, зєбри, гамили, вєлі файти птицох и рєптилох. Окрємє популярни домашні животины як цо кози, овци, понїї... Зоологийна заграда ше находзи при ріки Драви, та дава природнє окружєнє вєлім животиныським файтом.

Порихтала Лю.Г.

- 1 – Сивєр
- 2 – Скраєно од Ильча
- 3 – Овоц (мн.)
- 4 – Оздзивац ше зоз гравчаньом
- 5 – Гєвтот хтори замєноє
- 6 – Америкца глумица *Bullock*
- 7 – Противно од воїна
- 8 – Триєц перша буква рускей азбуки

У шивих польох: Назва сусєдней держави

Ѓ	О	В	Л	Я	Т	И	Ѓ
У	Л	Ѓ	И	Т	А	Р	А
Н	Р	А	О	Ѓ	Р	Я	Ѓ
А	Н	Е	Д	Л	О	И	Е
Р	Ф	Е	С	И	Ф	Р	Р
М	А	Р	Ѓ	И	О	О	И
Ѓ	А	З	Д	А	Л	Л	Л
Є	Н	А	М	Р	Е	Ѓ	А

ГАЗДА

ГЕН

ГЕРИЛА

ГЕРМАНЄ

ГИТ

ГИТАРА

ГЛАДИОЛА

ГЛИСЕР

ГЛОРИЯ

ГОВЛЯ

ГОЛФ

ГРАМ

ГУНАР

Кєд найдзєцє задани поняца хтори починаю на букву „Ѓ“, достанєцє ишє єдно, а то назва чловека хтори ма грофську титулу.

Ришєнє: проф

Лю. Гапрай

Ванеса Аризанович, 3. кл. Петровци

Дмитрий Сегеди, 4. кл. Петровци

Дора Гречесин, 3. кл. Петровци

Мирям Лукич, 3. кл. Петровци

Елизабета Редл, 2. кл. Петровци

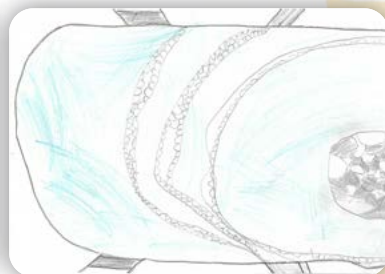
Емилия Мазур, 2. кл. Петровци

Ноах Кетелеш, 1. кл. Петровци

Ива Роман, 2. кл. Петровци

Яков Седлак, 1. кл. Петровци

Магдалена Мудри, 3. кл. Петровци

Минеа Гарди, 2. кл. Петровци

